

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: **M. G.**

proti

žalovanému: **Vězeňská služba České republiky, IČ 00212423**
Věznice Pardubice
sídlem Husova 194, 530 44 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2016, č. j. VS-108550/ČJ-2016-802132-28

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 5. 1. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2016, č. j. VS-108550-8/ČJ-2016-802132-28, kterým byla zamítnuta jeho stížnost proti rozhodnutí speciálního pedagoga oddělení výkonu trestu ze dne 7. 11. 2016, č. j. VS-108550-6/ČJ-2016-802132-28, jímž byl žalobci za porušení

Shodu s prvopisem potvrzuje

povinností stanovených § 28 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZVTOS“), uložen podle § 46 odst. 3, písm. f) ZVTOS kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programového zacházení, nepodmíněně.

2. Povinnost dodržovat stanovený pořádek a kázeň a povinnost dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku (§ 28 odst. 1 ZVTOS), měl žalobce porušit tím, že dne 20. 6. 2016 v 7.30 hod. v kulturní místnosti na ubytovně F1L fyzicky napadl odsouzeného J. P., tak že ho po předchozí hádce udeřil do hlavy a shodil ho ze židličky. Poškozenému tím dle zprávy lékaře ze dne 21. 6. 2016 způsobil zranění na hlavě, předloktí levé ruky a další hematomy v oblasti lopatek.

3. Proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podal odsouzený M. G. (dále též „žalobce“) žalobu, v níž namítal, že nebyly náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku tak, aby byla bez pochyby prokázána vina. Nebylo mu umožněno, aby se před uložením trestu mohl řádně vyjádřit ke skutečnostem kladeným za vinu a k důkazům o nich. V dalším textu méně přehledných žalobních tvrzení popsal svoji verzi potyčky mezi jím a poškozeným J. P. V místnosti potyčky se nacházel on, odsouzený P. a O. Odsouzený L. byl na chodbě před místností. Uvedl, že vyšetření u lékaře proběhlo v den napadení a nikoli až den následující. Pokud lékař zjistil poranění na těle P., tak k těmto mělo dojít již dříve a nikoli v souvislosti s potyčkou. Dále namítal, že neměl dostatek času se seznámit s obsahem spisu a též to, že prošetření věci trvalo dlouho, což mu ztížilo možnost obhajoby. Kázeňský trest tak neplní zcela svůj účel. Konečně naznačil, že poškozený P. si opatřil křivé svědectví odsouzeného R. K prokázání svých žalobních tvrzení navrhl vyslechnout vychovatele S., výslech lékaře, výslech Mgr. K., výslechy ods. P. a R. k tomu, že se v místnosti v moment incidentu nenacházel a výslech ods. L.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě (které není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba především vypořádat námítky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) uvedl, že se v žalobou napadeném rozhodnutí vypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi, odkázal na jejich odůvodnění a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Rovněž vysvětlil dobu prodlení mezi dnem potyčky a vydáním rozhodnutí kázeňského rozhodnutí.

5. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalované rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

6. Předně je třeba připomenout, že Nejvyšší soud již v odůvodnění usnesení ze dne 23. 9. 2015, sp. zn. 3 Tdo 1070/2015, konstatoval, že uložení kázeňského trestu, který spočívá v celodenním umístění odsouzeného do uzavřeného oddělení věznice na vymezenou dobu, nelze považovat za trestní sankci ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nelze proto klást stejné požadavky na řízení a z něho vzešlý rozsudek trestního soudu odsuzující pachatele trestného činu a na řízení a z něho vzešlé rozhodnutí

správního orgánu, kterým se odsouzenému ukládá kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 7 dnů. Ostatně Ústavní soud v řadě svých rozhodnutí konstatoval, že kvalita procesu (a výstupů z tohoto procesu, tj. rozhodnutí) musí odpovídat právům a povinnostem, o kterých se jedná, tedy tomu, co je v daném případě „*ve hře*“. Přehnané (přemrštěné) požadavky na činnost správních orgánů jsou výrazem přepjatého formalismu a ohrožují funkčnost správy na příslušném úseku (srov. – *mutatis mutandis* – nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2013, sp. zn. III. ÚS 1669/11).

7. I zdejší soud v minulosti opakovaně rozhodl, že pro řádný výkon vězeňství a chod samotné věznice je nezbytné, aby kázeňský trest byl uložen rychle a byl vůči ostatním odsouzeným jasným signálem, že v průběhu výkonu trestu odnětí svobody musí být ve věznicích pořádek a kázeň. S ohledem na atypické okolnosti, za nichž k ukládání kázeňských trestů dochází, jakož i s přihlédnutím ke lhůtám, ve kterých jsou správní orgány povinny rozhodnout, nelze na ně klást, co se týče preciznosti odůvodnění jejich rozhodnutí, stejné nároky jako na rozhodnutí vydávaná jinými správními orgány nebo soudy (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08).

8. V daném případě jsou v rozhodnutí o uložení kázeňského trestu obsaženy údaje identifikující nezaměnitelně rozhodující orgán i odsouzeného, dále rozhodnutí obsahuje dostatečně konkrétní popis skutku, závěr o porušení konkrétní právní normy a poučení o opravném prostředku, datum a podpis. V odůvodnění rozhodnutí jsou uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání, jakož i úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při určování druhu a výměry sankce. Z odůvodnění rozhodnutí je též patrné, jak se správní orgán vypořádal s obhajobou žalobce. Rovněž je z rozhodnutí o stížnosti seznatelné kdo, kdy, proč a jakým způsobem rozhodl.

9. Žalobce je dle obsahu správního spisu usvědčován očitým svědkem napadení M. R. a též dalším přítomným P. K. Tvrzení žalobce, že se věci měly opačně a že naopak on byl napaden poškozeným P., nejsou nijak prokazována a spíše svědčí o tom, že došlo v pozdější době ke vzájemnému napadení, což nic nemění na tom, že žalobce se dopustil kázeňského provinění, za které mu byl uložen trest. O poškození zdraví hovoří i zpráva lékaře o vyšetření jak poškozeného P., tak žalobce. Není pravdou tvrzení žalobce, že vyšetření bylo provedeno den následující. Ze zprávy jistě plyne, že vyšetření bylo provedeno 20. 6. 2016 v 8.25 h, resp. 8.32 h. Pouze zápis o výsledku vyšetření byl proveden následujícího dne. Tvrzení žalobce, že mu nebylo před vydáním rozhodnutí umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí a s tím, co mu je kladeno za vinu neodpovídá skutečnosti, o čemž svědčí zápis datovaný dnem 4. 11. 2016 a podepsaný žalobcem. K vyjádření žalobce pouze uvedl, že on P. nenapadl, nýbrž byl P. napaden on sám. K provedeným důkazům, včetně výpovědí svědků, se jakkoli nevyjádřil. Žalobce tak stěží může být úspěšný se svojí žalobní verzí za situace, kdy s důkazními návrhy své verze přichází až ve fázi soudního řízení, toto měl činit v řízení o kázeňském trestu. Soud přezkoumává rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí o uložení trestu a nikoli skutkový děj, jak kázeňské orgány svědecky objasnily. Skutkový děj by se snad v omezené míře mohl stát předmětem úvah a hodnocení soudu toliko za situace, kdyby o něm nastaly důvodné pochybnosti. Tak tomu v daném případě však není.

10. Žalobce totiž v písemné stížnosti proti uloženému trestu datované dnem 8. 11. 2016 uvedl, že se v kulturní místnosti v době potyčky nacházeli J. O. a A. L., což je však v přímém rozporu s jeho žalobními tvrzeními, kde uvádí, že ods. L. byl na chodbě, resp. že se v době incidentu v místnosti nenacházel. Proto soud nemá jakékoli pochybnosti o obsahu výpovědí odsouzených R., O. a K., kteří se v kulturní místnosti nacházeli. Soud též vychází s popisu situace od vychovatele Mgr. L. S., která koresponduje s objektivními nálezy lékaře, který na těle ods. P. našel drobná čerstvá poranění (podlitiny a oděrky kůže). Logiku též dává i to, že ods. P. při prvním zjišťování okolností o hlášeném napadení vzájemný fyzický kontakt popíral, neboť i on svým jednáním patrně porušil § 28 odst. 1 ZVTOS.

11. Ze správního spisu soud zjistil, že různá fyzická napadení související s žalobcem byla šetřena Oddělením prevence a stížností VS ČR, o čemž svědčí tři úřední záznamy z 17. 8. 2016 a 18. 8. 2016. Tyto skutečnosti pak měly vliv na poněkud delší dobu mezi skutkem a vydáním rozhodnutí o kázeňském trestu.

12. Soud nepřistoupil k tomu, aby prováděl výslechy osob navržených žalobcem. Jak bylo již uvedeno shora, takto rozsáhlé dokazování nemá místo před soudem v řízení dle soudního řádu správního, o to více, když svědky žalobce označil až v řízení před soudem. Dokazování slouží ke zjištění skutkového stavu, který je však primárně zjištěn správními orgány. K otázce rozsahu přezkumu před soudem je třeba odkázat na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 4037/10 – Fazio Ali v. Spojené království. Evropský soud pro lidská práva však uvedl, že pojem „úplný přezkum“ však není vykládán doslova a Soud (zde míněno ESLP) se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlídnout ke specifčnosti řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a odvolací soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy tak nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Soud (ESLP) zdůrazňuje, že musí být respektována rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva, jakými jsou např. územní plánování, ochrana životního prostředí či regulace lovu (např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. listopadu 1995, § 47). Při posuzování dostatečnosti soudního přezkumu je podle ESLP nutno posoudit

- (i) pravomoci příslušného soudního orgánu,
- (ii) oblast, jíž se rozhodnutí správního orgánu týká, a to zejména z pohledu, zda obsahuje posouzení otázek vyžadujících zvláštní odborné znalosti,
- (iii) míru správního uvážení, kterou v dané věci příslušné správní orgány mají,
- (iv) způsob, jakým bylo rozhodnutí přijato, zejména z pohledu záruk, které měli účastníci správního řízení k dispozici, a
- (v) obsah sporu včetně rozsahu soudní žaloby. Soud proto musí přezkoumat právní zakotvení soudního přezkumu jako celek, včetně procesních záruk, které účastníci řízení mají k dispozici, a ověřit, zda byly skutkové okolnosti v řízení jako celku náležitě přezkoumány.

13. V daném řízení ohledně žalobce M. G. soud v rámci svého přezkumu ověřil, že shora uvedené podmínky pro naplnění spravedlivého správního řízení byly splněny. Žalobce měl dostatečnou možnost se se správním spisem seznámit, účastnit se na řízení, byl s postupem správního orgánu v průběhu řízení seznámen. Pro případ, že by označil konkrétní svědky, mohli tito být slyšeni. Účelem soudního přezkumu (viz shora) je zaměřit se spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů, postupovat tedy jinak než se v tomto řízení žalobce snaží soudu podsunout. V soudním řízení je prostor ke skutkovému přezkumu věci toliko v omezeném případě, kdy by správní orgán postupoval v rozporu s oprávněnými zájmy účastníků, např. pokud by krátil nedůvodně jejich procesní práva, aplikoval nesprávně zákonné předpisy, atd. Skutečnost, že správní orgán rozhodne tak, že shledá pachatele vinným a uloží mu sankci, není výrazem nerespektování práv žalobce. Rovněž tak je na úvaze správního orgánu, které důkazy provede a které odůvodněně neprovede. Žalovaný ani tak nebyl vázán důkazními návrhy žalobce, pokud o nich učinil závěr, že nemohou na zjištěném skutkovém stavu cokoli změnit.

14. Svědecké výpovědi, které tvořily podklad, vydaného rozhodnutí vzájemně korespondovaly, přičemž žalobce se svými žalobními tvrzeními a navrženými důkazy snažil o jejich zpochybnění, avšak především pomocí výslechu osoby, která přítomna incidentu nebyla. Případné právo být osobně slyšen v řízení o stížnosti se neuplatní, neboť o stížnosti se rozhoduje do 5 dní (viz § 52 odst. 3 ZVTOS), na řízení se nevztahuje správní řád (§ 76 odst. 1 téhož zákona)

15. Krajský soud tedy uzavírá, že okolnosti kázeňského přestupku žalobce byly v řízení před správními orgány náležitě objasněny a vina žalobce prokázána. Uložený kázeňský trest lze vzhledem k závažnosti spáchaného kázeňského přestupku hodnotit spíše jako mírný. Kázeňský trest byl sice uložen s několika měsíčním prodlením (odůvodněno shora), nelze však v této souvislosti hovořit o tom, že se minul svým účelem. Účelem je především potrestání provinění, přičemž časová souvislost může být a praxi bude v rozumné míře oslabena. V této věci se jednalo o prodlení v řádu měsíců, nečinilo více jak 5 měsíců.

16. Jelikož žádná ze základních žalobních námitek nebyla důvodná, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Rozhodl přitom bez jednání, když zákonem (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) stanovené podmínky pro takový postup byly splněny.

17. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 2. května 2018

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu